

UZASADNIENIE

Pełnomocnik powoda M. M. (1) w pozwie opatrzonym datą 14 kwietnia 2014 r., wniesionym do Sądu Rejonowego w B. i skierowanym przeciwko Towarzystwu (...) S.A. z siedzibą w W., wniósł o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 1.510,00 zł, a to tytułem częściowego odszkodowania – wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty; w tym samym piśmie pełnomocnik powoda zamieścił nadto żądanie zasądzenia od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu pełnomocnik powoda podniósł, iż w dniu 8 stycznia 2014 r. doszło do zdarzenia drogowego, w wyniku którego uszkodzeniu uległ stanowiący własność powoda pojazd marki B. (...) o numerze rejestracyjnym (...). W związku z tym, że sprawca szkody posiadał polisę OC posiadaczy pojazdów mechanicznych w pozwanym towarzystwie, powód wystąpił o wypłatę odszkodowania. Towarzystwo (...) S.A. z siedzibą w W. przyjęło odpowiedzialność za przedmiotową szkodę i wypłaciło odszkodowanie w wysokości 3.804,14 zł. W ocenie strony powodowej pozwany znacznie zaniżył wysokość kosztów naprawy, dlatego wystąpienie z powództwem było celowe i uzasadnione. Uzasadniając natomiast właściwość sądu, pełnomocnik M. M. (1) wskazał na przepis art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (tekst jednolity: Dz.U. z 2013 r., poz. 392 z późn. zm.).

Postanowieniem z dnia 29 kwietnia 2014 r. Sąd Rejonowy w B., stwierdziwszy swoją niewłaściwość, sprawę przekazał Sądowi Rejonowemu w S. I Wydziałowi Cywilnemu – jako właściwemu miejscowo i rzeczowo.

W odpowiedzi na pozew datowanej na dzień 30 lipca 2014 r. pełnomocnik pozwanego Towarzystwa (...) z siedzibą w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu tego pisma pełnomocnik pozwanego zakładu ubezpieczeń wskazał, iż wypłacona powodowi tytułem odszkodowania kwota 3.804,14 zł została ustalona w oparciu o sporządzony opis techniczny, uwzględniający wszystkie uszkodzenia pojazdu powoda, oraz o kalkulacje kosztów naprawy, obejmującą konieczne i uzasadnione ceny robocizny, materiału lakierniczego oraz części zamiennych. Podkreślił jednocześnie, iż podczas oględzin pojazdu dostrzeżono uszkodzenia oraz naprawy pojazdu niezgodne z technologią producenta, obejmujące znaczną część pojazdu i niezwiązane ze zdarzeniem z dnia 8 stycznia 2014 r. Dlatego też, w ocenie pozwanego towarzystwa ubezpieczeń, dla usunięcia uszczerbku wywołanego przedmiotowym zdarzeniem nie jest konieczna wymiana uszkodzonych elementów na oryginalne. Strona pozwana podniosła ponadto, iż naprawa pojazdu w zakładzie naprawczym I kategorii przy użyciu części oryginalnych może generować koszt wskazujący na zaistnienie w pojeździe szkody całkowitej.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 8 stycznia 2014 r. W. M., kierując pojazdem marki B. o numerze rejestracyjnym (...) – należącym do M. M. (2) – nie zachował należytej ostrożności i, wyjeżdżając tyłem z parkingu pod barem (...) w J., nie ustąpił pierwszeństwa przejazdu K. T., kierującemu należącym do powoda pojazdem marki B. o numerze rejestracyjnym (...), czym spowodował kolizję drogową. Powyższe zdarzenie – i szkodę nim wywołaną – zgłosił pozwanemu ubezpieczycielowi w dniu 9 stycznia 2014 r. powód M. M. (3). Dla przywrócenia stanu pojazdu marki B. o numerze rejestracyjnym (...) sprzed kolizji niezbędnym była naprawa zderzaka przedniego, wzmocnienia bocznego prawego, błotnika tylnego prawego i przesłony czołowej oraz wymiana błotnika przedniego prawego i jego listwy ochronnej, wspornika zderzaka, kraty wlotu powietrza prawej strony, obudowy lampy reflektorowej prawej, kierunkowskazu przedniego prawego wraz z lampą, nadkola wewnętrznego przeciwbłotnego przedniego prawego, prawych drzwi i ich listwy ochronnej.

W chwili zdarzenia posiadacz pojazdu marki B. o numerze rejestracyjnym (...) korzystał z ochrony ubezpieczeniowej od odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów w pozwanym towarzystwie ubezpieczeniowym, co potwierdziła polisa o numerze (...).

Towarzystwo (...) S.A. z siedzibą w W. w piśmie datowanym na dzień 23 stycznia 2014 r. uznało swoją odpowiedzialność co do zasady i poinformowało powoda, iż zostało mu przyznane odszkodowanie w kwocie 3.318,42 zł. Następnie, pismem z dnia 19 lutego 2014 r., ubezpieczyciel zmodyfikował wysokość przyznanego świadczenia, zwiększając je do kwoty 3.804,15 zł.

Powyższy stan faktyczny pozostawał pomiędzy stronami bezsporny i został ustalony przez Sąd w oparciu o załączone do akt sprawy, zapisane na nośniku danych, akta szkody (k. 44), a także w oparciu o opinię biegłego sądowego z zakresu techniki samochodowej i ruchu drogowego S. S. (k. 64 – 78). Autentyczności dokumentów zawartych w aktach szkody strony nie kwestionowały i nie wzbudziły one również uzasadnionych wątpliwości Sądu orzekającego.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z dyspozycją art. 436 § 2 k.c. w razie zderzenia się mechanicznych środków komunikacji poruszanych za pomocą sił przyrody ich samoistni posiadacze mogą wzajemnie żądać naprawienia poniesionych szkód tylko na zasadach ogólnych, a więc na zasadzie winy (art. 415 k.c.). Przepis art. 822 k.c. wskazuje zaś, iż przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na rzecz której zostaje zawarta umowa ubezpieczenia. Stosownie do dyspozycji art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (tekst jednolity: Dz.U. z 2013 r., poz. 392 z późn. zm.) z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia. Z przepisu art. 822 § 4 k.c. i art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych wynika, że uprawniony do odszkodowania w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczenia bezpośrednio od zakładu ubezpieczeń. Świadczenie ubezpieczyciela co do zasady odpowiada wysokości doznanej przez poszkodowanego szkody w granicach jego odpowiedzialności cywilnej.

W niniejszej sprawie nie było sporu co do tego, że winę za zaistnienie zdarzenie ponosi W. M., kierujący za zgodą właściciela pojazdem marki B. o numerze rejestracyjnym (...). W okolicznościach rozpoznawanej sprawy nie ulegało również wątpliwości, iż pozwany zakład ubezpieczeń ponosi odpowiedzialność za zaistniałą szkodę jako ubezpieczyciel, a to na podstawie aktualnej na chwilę zdarzenia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów, stwierdzonej polisą o numerze (...).

Zgodnie z art. 361 § 2 k.c. w zw. z art. 363 § 1 k.c. odszkodowanie winno zrekompensować w całości poniesioną przez poszkodowanego szkodę, przy czym w wypadku uszkodzenia rzeczy w stopniu umożliwiającym przywrócenie jej do stanu poprzedniego osoba odpowiedzialna za szkodę obowiązana jest zwrócić poszkodowanemu wszelkie celowe, ekonomicznie uzasadnione wydatki, poniesione w celu przywrócenia stanu poprzedniego rzeczy uszkodzonej. Koszty niezbędne do wykonania naprawy to takie, które zostały poniesione w wyniku przywrócenia uszkodzonego pojazdu do stanu jego używalności technicznej istniejącej przed wypadkiem przy zastosowaniu technologicznej metody odpowiadającej rodzajowi uszkodzeń pojazdu. Z kolei koszty ekonomiczne i celowe to koszty ustalone według cen części i innych materiałów koniecznych do wykonania naprawy i stawek (...) obowiązujących na rynku lokalnym. Jeżeli do osiągnięcia tego celu konieczne jest użycie nowych elementów w miejsce uszkodzonych, to poniesione z tego tytułu wydatki wchodzi w skład kosztów naprawienia szkody, jeżeli ich użycie byłoby niezbędne do usunięcia szkody. Jednocześnie należy zauważyć, iż z uwagi na kompensacyjny charakter odszkodowania naprawa przedmiotu przez poszkodowanego nie może być źródłem jego wzbogacenia (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 11 czerwca 2003 r., V CKN 308/01, LEX nr 157324).

W celu dokonania weryfikacji prawidłowości zastosowanej przez ubezpieczyciela zasady rozliczenia szkody Sąd dopuścił i przeprowadził dowód opinii biegłego sądowego z zakresu techniki samochodowej i ruchu drogowego mgr

inż. S. S.. W sporządzonej w dniu 10 listopada 2014 r. w formie pisemnej opinii (k. 64 – 78) biegły wskazał, iż co prawda pozwany ubezpieczyciel w dokonanej kalkulacji zastosował prawidłową technologię naprawy, jednakże zaniżył przy tym – w stosunku do występujących w regionie – stawki robocizny oraz w sposób nieuzasadniony w wyliczeniach swych opierał się na kosztach naprawy z użyciem części nieoryginalnych i nieodpowiadających im jakościowo. S. S. podkreślił przy tym, iż naprawa pojazdu może być wykonana poza autoryzowanym zakładem naprawczym, w przeciętnych warunkach profesjonalnego zakładu. Jak wynika z dołączonej do opinii kalkulacji szkody, średni kosztem roboczogodziny prac blacharskich i lakierniczych na rynku (...) w takim przypadku wynosi około 103,00 zł. Biegły ustalił następnie, iż z przeprowadzonych przez ubezpieczyciela oględzin nie wynika, by w pojeździe dotychczas – tj. przed kolizją, która miała miejsce w dniu 8 stycznia 2014 r. – stosowane były części nieoryginalne, o obniżonej jakości. Dlatego też niezasadnym jest, zdaniem biegłego, uwzględnianie w kalkulacji kosztów naprawy pojazdu kosztów zakupu takich części, zamiast części oryginalnych. W ocenie biegłego, by uniknąć wzrostu wartości pojazdu wskutek naprawy przy zastosowaniu części oryginalnych – z uwagi na zużycie uszkodzonych części (zarówno ze względu na normalne zużycie eksploatacyjne, jak i wcześniejsze uszkodzenia) – wartość drzwi prawych powinna zostać skorygowana o (...), zaś błotnika przedniego prawego o (...).

W dalszej części opinii biegły wskazał, iż koszt naprawy pojazdu, wyliczony za pomocą systemu A. i przy zastosowaniu fabrycznej technologii naprawy i oryginalnych częściach zamiennych oraz średniej stawki roboczogodziny obowiązującej na rynku (...), wynosił 8.743,22 zł brutto. Następnie, szacując wartość poniesionej szkody, S. S. dokonał korekty powyższej kwoty ze względu na wiek pojazdu, stan jego utrzymania oraz wcześniejsze szkody – uzyskując w ten sposób kwotę 6.744,21 zł brutto.

Ponadto biegły w swojej opinii oszacował przy użyciu programu (...)(...)– metodą zredukowanego kosztu naprawy – wartość pojazdu przed zdarzeniem z dnia 8 stycznia 2014 r. na kwotę 9.200,00 zł, zaś pojazdu uszkodzonego – na kwotę 5.800,00 zł.

W ocenie Sądu przeprowadzony przez Sąd dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu techniki samochodowej i ruchu drogowego mgr inż. S. S. pozwolił na ustalenie obiektywnego wykazu kosztów niezbędnych do przeprowadzenia naprawy pojazdu marki B. o numerze rejestracyjnym (...) – w celu przywrócenia go do stanu przed uszkodzenia. Przedstawiona przez tegoż biegłego opinia jest rzetelna, pełna i jasna. Przedstawione przez niego wnioski i wyjaśnienia są logiczne, spójne i konsekwentne, a przede wszystkim miarodajne i wystarczające dla dokonania ustaleń koniecznych do rozstrzygnięcia sporu, którego przedmiot został oznaczony w pozwie. S. S. posiada przy tym odpowiednie kwalifikacje oraz wieloletnie doświadczenie w zakresie objętym treścią opinii. Za uznaniem powyższej opinii za wiarygodny materiał dowodowy, dodatkowo przemawia fakt, iż żadna ze stron niniejszego postępowania nie złożyła do niej uwag lub zastrzeżeń, nie kwestionowała prawidłowości zawartych tam wyliczeń, ani też nie wносиła o jej uzupełnienie.

Sąd, dokonując rozważań w przedmiocie wysokości należnego powodowi odszkodowania, w pełni podzielił wyrażone w uchwale składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2012 roku (III CZP 80/11, LEX 1129783) stanowisko, iż odszkodowanie – obejmujące celowe i ekonomicznie uzasadnione koszty nowych części i materiałów służących do naprawy uszkodzonego pojazdu – może ulec obniżeniu o kwotę odpowiadającą wzrostowi wartości pojazdu w stosunku do stanu sprzed szkody.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 415 k.c. w zw. z art. 436 § 2 k.c. oraz art. 34 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (tekst jednolity: Dz.U. z 2013 r., poz. 392 z późn. zm.), uwzględniając nadto całokształt materiału dowodowego zgromadzonego w toku niniejszej sprawy, a zwłaszcza ustalenia i wnioski przedstawione w opinii przez biegłego S. S., Sąd ustalił wartość szkody poniesionej przez powoda na kwotę 6.744,21 zł.

Ponieważ w toku postępowania likwidacyjnego pozwane towarzystwo ubezpieczeń wypłaciło M. M. (1) kwotę 3.804,15 zł, przeto powództwo tegoż ostatniego należało – jako uzasadnione – uwzględnić w całości, co też Sąd uczynił w punkcie I sentencji wyroku.

Orzekając w przedmiocie odsetek Sąd zważył, iż stosownie do art. 481 § 1 i 2 k.c. powodowi za czas opóźnienia w wypłacie należnych świadczeń przysługują odsetki za okres opóźnienia w wysokości ustawowej. Natomiast zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych zakład ubezpieczeń co do zasady wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie.

W niniejszej sprawie pozwany ubezpieczyciel został powiadomiony o zdarzeniu już następnego dnia, a więc w dniu 9 stycznia 2014 r. Jednocześnie nie zachodziły żadne okoliczności uniemożliwiające lub utrudniające pozwanemu ustalenie swojej odpowiedzialności, jak i wysokości należnego odszkodowania. W tym stanie rzeczy zakład ubezpieczeń powinien wypłacić należne świadczenie odszkodowawcze w terminie do dnia 18 lutego 2014 r.; nie spełniając świadczenia pieniężnego w powyższym terminie ów zakład popadł w opóźnienie, co uzasadnia zasądzenie od niego na rzecz powoda stosownych odsetek.

Mając jednocześnie na uwadze, iż strona powodowa żądała zasądzenia odsetek wyłącznie od dnia wniesienia pozwu, Sąd orzekł w tym przedmiocie zgodnie z żądaniem pozwu (w punkcie I sentencji wyroku).

O kosztach procesu Sąd orzekł w oparciu o dyspozycję art. 98 § 1 k.p.c., a zatem zgodnie z wywiedzioną z zamieszczonego tam przepisu zasadą ponoszenia odpowiedzialności za wynik procesu.

Pozwane Towarzystwo (...) S.A. z siedzibą w W. przegrało sprawę w całości, a zatem na nim ciążył obowiązek zwrotu powodowi wszystkich poniesionych przez niego kosztów procesu – o czym Sąd orzekł w punkcie II sentencji wyroku.

Na zasądzone od pozwanego towarzystwa na rzecz powoda koszty procesu składają się: uiszczona przez powoda opłata stosunkowa od pozwu – w wysokości 76,00 zł, opłata skarbową od udzielonego przez M. M. (1) pełnomocnictwa w kwocie 17,00 zł, zaliczka uiszczona przez tegoż na poczet kosztów związanych z przeprowadzeniem przez Sąd dowodem z opinii biegłego sądowego stosownej specjalności w kwocie w wysokości 500,00 zł, a nadto należne powodowi koszty zastępstwa procesowego w wysokości 600,00 zł, ustalone na podstawie regulacji z § 2 ust. 1 i 2, z § 3 ust. 1, z § 4 ust. 1 i z § 6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jednolity: Dz. U. z 2013, poz. 461 z późn. zm.).

Zgodnie z przepisem art. 84 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jednolity: Dz.U. z 2014 r., poz. 1025 z późn. zm.) sąd z urzędu zwraca stronie wszelkie należności z tytułu wydatków, stanowiące różnicę między kosztami pobranymi od strony a kosztami należnymi.

Orzekając na podstawie przytoczonej w poprzednim akapicie regulacji Sąd miał na uwadze to, iż pozwany zakład ubezpieczeń uiszczył na poczet kosztów związanych z przeprowadzeniem przez Sąd dowodem z opinii biegłego sądowego stosownej specjalności zaliczkę w kwocie 500,00 zł., z której wypłacono należne biegłemu S. S. wynagrodzenie do kwoty 491,07 zł (vide: postanowienie wydane przez Sąd w dniu 21 listopada 2014 r. – k. 81).

Dlatego też Sąd w punkcie III sentencji wyroku Sąd nakazał wypłacić pozwanemu Towarzystwu (...) S.A. z siedzibą w W. ze Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w S. ze Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w S. – tytułem zwrotu różnicy między kosztami pobranymi od strony a kosztami należnymi – kwotę 8,93 (słownie: ośmiu 93/100) zł, stanowiącą pozostałość zaliczki uiszczonej przez pozwanego i zapisanej w Księdze zaliczek sądowych pod pozycją (...).